24/02/2021

Έφυγε ο Γεράσιμος Σταματάτος – Συλλυπητήριο μήνυμα του Μητροπολίτη Κεφαλληνίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κεφαλληνίας

Τα συλλυπητήριά του για την εκδημία του Γεράσιμου Σταματάτου, τέως Γραμματέα της Ιεράς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, ενός ανθρώπου που προσέφερε επί σειρά δεκαετιών τις υπηρεσίες του στην τοπική εκκλησία του νησιού, θέλησε να εκφράσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος χθες, 23 Φεβρουαρίου 2021, γράφοντας τα εξής:

«Ἐπί τῇ ἐκδημία τοῦ πολυσεβάστου Γερασίμου Σταματάτου, τέως Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας ἐπί σειράν δεκαετιῶν, τοῦ πολλά καί πολύτιμα προσενεγκόντος τῇ Τοπικῇ Ἐκκλησίᾳ καί τῇ Τοπικῇ Κοινωνίᾳ τῆς Νήσου, συμμετέχοντες εἰς τό πένθος τῆς οἰκογενείας του, ἐκφράζομεν εἰς τά Μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ τά θερμά μας συλλυπητήρια καί τίς πατρικές μας εὐχές, δεόμενοι Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν ἵνα ἀναπαύση τήν ψυχήν αὐτοῦ ἐν χώρᾳ ζώντων, εἴη δέ ἡ μνήμη αὐτοῦ ἄληστος.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Κεφαλληνίας Δημήτριος».

Παράλληλα, συλλυπητήρια μηνύματα έλαβε η οικογένεια του εκλιπόντος από όλους τους τοπικούς φορείς. Εξάλλου, ο Γεράσιμος Σταματάτος εκτός από άοκνος εργάτης της εκκλησίας, ήταν και ο άνθρωπος που αγωνίστηκε προκειμένου να λάβει Μοσχοβίτικος δρόμος κοντά στην Κόκκινη Πλατεία το όνομα δύο αδελφών Κεφαλλονιτών, που υπήρξαν διαφωτιστές των Ρώσων.

Συλλυπητήριο Μήνυμα του Αντιπεριφερειάρχη Κεφαλληνίας και Ιθάκης

Με μεγάλη μας λύπη πληροφορηθήκαμε την απώλεια του εκλεκτού κ. Γεράσιμου Σταματάτου που αποτελούσε για όλους μας ένα φωτεινό παράδειγμα ευγενούς και μορφωμένου ευπατρίδη. Ήταν βαθύς γνώστης και άοκνος εργάτης της ιστορίας και του πολιτισμού της Κεφαλονιάς, αλλά και της ελληνικής γλώσσας. Η παρακαταθήκη που μας κληροδοτεί είναι ανεκτίμητη. Προσέφερε πάντα ανιδιοτελώς στους συνανθρώπους του και μας παρακινούσε πάντα προς το καλό. Το κενό που αφήνει πίσω του είναι δυσαναπλήρωτο.

Ας είναι φωτεινός ο δρόμος του!

Ο ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ & ΙΘΑΚΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΤΡΑΥΛΟΣ

Ένας σημαντικός άνθρωπος του Αργοστολίου και της Κεφαλονιάς ο Γεράσιμος Σταματάτος έφυγε 101 ετών από τη ζωή.

Στη διαδρομή ενός αιώνα έζησε όλα τα μεγάλα γεγονότα που σημάδεψαν τη χώρα και το νησί μας.

Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την πνευματική του καλλιέργεια και ευρυμάθεια, τον είχαν καταστήσει για χρόνια έγκυρη κιβωτό πληροφοριών και συμβουλών που μετέφερε σε ιδιωτικούς , δημόσιους διαλόγους και σε κείμενα με τον χαρακτηριστικό καθαρευουσιάνικο λόγο του.

Υπηρέτησε το δημόσιο βίο με πολυετείς θητείες σε Ιδρύματα του τόπου μας, με κυριότερη την παρουσία του ως Γραμματέας του Κοργιαλενείου Διοικητικού Συμβουλίου με την οποία καθιερώθηκε στη συνείδηση όλων ως στυλοβάτης του Ιδρύματος.

Ανέλαβε πολλές πρωτοβουλίες για τη διάσωση πολιτιστικών και εκκλησιαστικών μνημείων της Κεφαλονιάς επιτυγχάνοντας θετικά αποτελέσματα.

Η προσωπικότητά του άφησε το ιδιαίτερο θετικό αποτύπωμά της στο Αργοστόλι και την Κεφαλονιά που αγάπησε και τίμησε ως πνευματικός άνθρωπος και ενεργός πολίτης.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια προς την οικογένειά του και ιδιαίτερα προς τα παιδιά του .

Ο Δήμαρχος Αργοστολίου

Θεόφιλος Μιχαλάτος

Δήμος Αργοστολίου
Γραφείο Δημάρχου

Αλέξανδρος Παρίσης: Αποχαιρετισμός στο φίλο Γεράσιμο Σταματάτο

Αν και κάθε οριστική αναχώρηση, σε όποια ηλικία και αν γίνεται, είναι επίπονη και δραματική, γεγονός παραμένει ότι κάποιες “Φυγές” πονάνε, κυρίως λόγω της έντονης κοινωνικής παρουσίας τους, περισσότερο.
Μια τέτοιας μορφής αναχώρηση είναι του προσφιλούς σε όλους μας, Γεράσιμου Σταματάτου.
Δίκαια, θα έλεγε κάποιος για τον τελευταίο Ευγενή, μιας άλλης εποχής, που σφράγισε με την εξαιρετικά διακεκριμένη , σε όλους τους τομείς, παρουσία και προσφορά του την κοινωνική, επιστημονική και θρησκευτική ζωή του Νησιού μας.
Η θετική αύρα του περάσματος του από κάθε τομέα που δραστηριοποιήθηκε και το ουσιαστικό ενδιαφέρον του για κάθε τι σημαντικό και πολύτιμο στην πολιτιστική μας ζωή, θα είναι η πολύτιμη κληρονομιά που άφησε σε όλους όσους τον γνωρίσαμε , συνεργαστήκαμε και φυσικά αγαπήσαμε.

Αναμφίβολα η Οικογένεια που δημιούργησε θα αισθάνεται ότι την θλίψη του αβάσταχτου πένθους της θα την μοιράζεται με όλη την κοινωνία του Νησιού μας.

Θερμά Συλλυπητήρια

ΚΑΛΟ ΣΟΥ ΤΑΞΙΔΙ, ΑΓΑΠΗΤΕ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΕ

Λες και περίμενε να περάσει τα 100, για να μας αφήσει... Βέβαια, κι εκεί που θα πάει, δε θα σταματήσει να συζητάει, να συμβουλεύει, να προτείνει, να αστειεύεται. Το κεφαλονίτικο πνεύμα, βλέπετε...

Αναφέρομαι στο συγχωριανό μου Γεράσιμο Σταματάτο, ανεπανάληπτη φυσιογνωμία του Τόπου μας, εξαίρετο ευπατρίδη, τον τελευταίο ίσως της παλιάς εκείνης φουρνιάς της κεφαλονίτικης λογιοσύνης.

Υπήρξε ζωντανή βιβλιοθήκη, ζωντανό αρχείο. Έγκυρες, πάντοτε, οι πληροφορίες που σου έδινε. Δε σταμάτησε να διαβάζει, να μελετά. Και δεν κουραζόταν να αφηγείται. Με γλαφυρό τρόπο, με ζωντάνια ζηλευτή. Και να χειρίζεται την ελληνική γλώσσα με ένα δικό του, ξεχωριστό τρόπο. Εύκολα ανέτρεχε στην αρχαία ελληνική και την εκκλησιαστική γραμματεία και «από στήθους» ανέφερε στίχους, εδάφια, χωρία από αρχαίους Έλληνες και από εκκλησιαστικούς συγγραφείς. Δεν ήταν λίγες οι φορές που με «ταλαιπωρούσε» να του βρω την ακριβή παραπομπή ή την ακριβή διατύπωση. Και ήταν φορές που δεν ντρεπόμουν να του δηλώσω την άγνοιά μου και να υποκλιθώ στις γνώσεις του.

Ο Γεράσιμος Σταματάτος ήταν από εκείνους τους ανθρώπους που τίμησε τις θέσεις, στις οποίες υπηρέτησε, που τους έδωσε περιεχόμενο, που με μεράκι, γνώση και δυναμισμό προωθούσε τα θέματα της αρμοδιότητάς του. Πολύχρονη η θητεία του ως γραμματέα της Μητρόπολης. Πολύχρονη, εξίσου, και η θητεία του ως γραμματέα του Κοργιαλένειου Διοικητικού Συμβουλίου. Με ανεκτίμητη προσφορά. Δεν ξέρω πότε και πώς θα μπορέσει να αποτιμηθεί σωστά και δίκαια η δική του συνεισφορά στο έργο του Μαρίνου και της Ελένης Κοσμετάτου. Γιατί ο ίδιος εργαζόταν αθόρυβα, διακριτικά, σεμνά.

Πρόσφερε τις υπηρεσίες του και σε άλλα ιδρύματα και κληροδοτήματα. Είχε χρηματίσει γραμματέας στο Κληροδότημα Βαλλιάνου στην πρώτη περίοδο του ιδρύματος αυτού, όταν ακόμη πρόεδρός του ήταν ο κάθε φορά μητροπολίτης του νησιού. Αρκετές απορίες μου έλυσε και σπουδαίες συμβολές μου έδωσε, όταν του ζήτησα πληροφορίες – τότε που υπηρετούσα στο συγκεκριμένο Κληροδότημα – για την ίδρυση και τα πρώτα βήματα (δικαστικές περιπέτειες, ανέγερση κατοικιών κ.λπ.) του Κληροδοτήματος. Και όλα αυτά, με στοιχεία, με υπεύθυνη τεκμηρίωση.

Ακούραστος, επίμονος αλλά και αποτελεσματικός. Εξαντλούσε όλα τα περιθώρια, κινητοποιούσε όσους είχαν σχέση με το θέμα. Έπαιρνε πρωτοβουλίες, πρότεινε δραστηριότητες, συνέβαλλε στην προώθηση ζητημάτων. Γνώστης ο ίδιος της τοπικής ιστορίας και του τοπικού πολιτισμού, μπορούσε να αξιολογήσει στρατηγικές και τακτικές, να προγραμματίσει ενέργειες για την κάλυψη κενών, να σκεφτεί εφικτές λύσεις. Πάντοτε παρών στα πολιτιστικά και επιστημονικά δρώμενα του τόπου μας και πάντοτε κάτι είχε να πει – κάτι πρωτότυπο, κάτι πρωτάκουστο, κάτι σημαντικό.

Ο Γεράσιμος Σταματάτος σίγουρα έφυγε με το παράπονο ότι δεν κατόρθωσαν οι ενέργειές του να δώσουν την αρμόζουσα λύση στο θέμα της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής του Φισκάρδου. Απανωτές οι αναφορές του και οι διαμαρτυρίες του προς κάθε διοικητικά/υπαλληλικά υπεύθυνο, προς κάθε δικονομικά αρμόδιο. Και δεν ήταν λίγες οι φορές που υποβαλλόταν στον κόπο να παρουσιάζεται σε αίθουσες δικαστηρίων για το ζήτημα αυτό.

Πάντως, για δυο θέματα πρέπει να έφυγε ευτυχισμένος, για την Άτρο και για τους αδελφούς Λειχούδη. Ως πρόεδρος του Συλλόγου των Φίλων Ιεράς Μονής Υπεραγίας Θεοτόκου Άτρου κατόρθωσε να εξασφαλίσει χρηματοδοτήσεις για εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, ειδικά για τον πύργο του μοναστηριού. Οι από κοινού με το μακαρίτη Γεράσιμο Αποστολάτο προσπάθειες (επιστολές προς τους τότε πρωθυπουργό, αρχιεπίσκοπο, πρόεδρο Δημοκρατίας, ελληνική πρεσβεία στη Μόσχα κ.λπ), για να τιμηθούν οι ληξουριώτικης καταγωγής αδελφοί Λειχούδη ευοδώθηκαν και σε κεντρικό δρόμο της Μόσχας κοντά στην Κόκκινη Πλατεία στέκει τώρα ένα υπέροχο γλυπτό σύμπλεγμα των δύο αδελφών Ιωαννίκιου και Σωφρόνιου Λειχούδη, διαφωτιστών του ρωσικού λαού και ιδρυτών του πρώτου ανώτατου πνευματικού ιδρύματος της Ρωσίας, της Σλαβο-Γραικο-Λατινικής Ακαδημίας (μέσα 17ου-αρχές 18ου αιώνα). Ήταν, όπως ο ίδιος ομολογούσε στα μέλη της κεφαλονίτικης αποστολής, που με επικεφαλής τον τότε νομάρχη παρευρέθηκε στα αποκαλυπτήρια του αγάλματος στη Μόσχα (2007), μια από τις πιο ευτυχισμένες μέρες της ζωής του.

Χάρη στον Γεράσιμο Σταματάτο – δική του ήταν η σκέψη – έχουμε το χρήσιμο ιστορικό μελέτημα του Γεράσιμου Πεντόγαλου «Μονή Υπεραγίας Θεοτόκου Άτρου –Πρόννων» (1998).

Χάρη στον Γεράσιμο Σταματάτο ή καλύτερα στον Σταματάτο και τον Γεράσιμο Αποστολάτο εμπλουτίστηκε η επτανησιακή και γενικότερα η ελληνική

βιβλιογραφία με τη μετάφραση στα ελληνικά του εξαίρετου έργου του Letterio Augliera «Βιβλία, Πολιτική, Θρησκεία στην Ανατολή τον 17ο αιώνα. Το τυπογραφείο του Νικόδημου Μεταξά, πρώτου εκδότη ελληνικών κειμένων στην ορθόδοξη Ανατολή», την έκδοση του οποίου χρηματοδότησε η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Κεφαλονιάς και Ιθάκης (2006).

Παρά τις ποικίλες υποχρεώσεις και ενασχολήσεις του, ποτέ ο Γεράσιμος Σταματάτος δεν ξεχνούσε το χωριό του, τα Μονοπολάτα. Ιδιαίτερα αμέσως μετά τους σεισμούς του 1953 προσπάθησε να το εντάξει στα υπό ανοικοδόμηση χωριά με την αρωγή ξένων χωρών. Στενοχωρήθηκε που δεν το κατάφερε, καθώς οι στενές λογικές συγχωριανών του δεν το επέτρεψαν… Αλλά και αργότερα και πάντοτε βρισκόταν «πίσω» από πολλές πρωτοβουλίες για το χωριό του – «πίσω» με την έννοια της έμπνευσης ή της καθοδήγησης ή και της διεκπεραίωσης. Γιατί το αγαπούσε το χωριό του και υπερηφανευόταν γι’ αυτό.

Ξεχωριστή, λοιπόν, προσωπικότητα ο Γεράσιμος Σταματάτος. Η ευγένειά του, οι γνώσεις του, το ήθος του σε καθήλωναν και σε γοήτευαν. Ευτυχώς που το Ίδρυμα Κεφαλονιάς Ιθάκης (ΙΚΙ) πρόλαβε το 2019 και τον τίμησε «εν ζωή». Και τη χάρηκε εκείνη την τιμή ο Γεράσιμος. Του την όφειλε η κεφαλονίτικη κοινωνία. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το ΙΚΙ λειτούργησε ως εκπρόσωπος συνολικά της τοπικής μας κοινωνίας. Γι’ αυτό, εξάλλου, και η ενέργειά του αυτή περιποιεί τιμή στο ίδιο το Ίδρυμα.

Αντίθετα, η Ιακωβάτειος Βιβλιοθήκη δεν τα κατάφερε. Ενώ είχε εντάξει μέσα στον προγραμματισμό της για τις καθιερωμένες ανοιξιάτικες εκδηλώσεις του 2020 τιμητική βραδιά για τον Γεράσιμο Σταματάτο, καθώς ο τελευταίος γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Μονοπολάτα της Παλικής και φοίτησε στα Πετρίτσειο Γυμνάσιο του Ληξουριού εκείνης της εποχής, και είχαμε, μάλιστα, ξεκινήσει και τη σχετική συζήτηση με την κόρη του, την αγαπητή μας Καίτη, η πανδημία, όμως, και τα συνακόλουθα απαγορευτικά μέτρα δεν επέτρεψαν να τιμηθεί ο Γεράσιμος Σταματάτος στον τόπο καταγωγής του. Πάντως, πέντε μέρες πριν φύγει από τη ζωή, που τον επισκέφτηκα στο σπίτι του, με ρωτούσε τι γίνεται με την Ιακωβάτειο…

Σε αποχαιρετώ, αγαπητέ συγχωριανέ, και σ’ ευχαριστώ για ό,τι μας έμαθες. Το ξέρω πως η αναπάντεχη αναχώρηση από τη ζωή της αγαπημένης σου Πόπης σου στοίχισε, σου στοίχισε πολύ. Αλλά, ευτυχώς, το κενό καλύφθηκε – όσο γίνεται σε τέτοιες περιπτώσεις – από τη φροντίδα και τη στοργή των παιδιών σου, της Καίτης και του Σπύρου. Αλλά και τα εγγόνια σου ήταν μεγάλη για Σένα παρηγοριά.

Εμείς, τώρα, οφείλουμε να συγκεντρώσουμε όλο εκείνο το υλικό, που έχεις αφήσει

(έγγραφα, επιστολές, δημοσιεύματα, φωτογραφίες κ.λπ.) – απόσταγμα πολύχρονης σκέψης και δράσης – γιατί, όπως κι Εσύ το καταλαβαίνεις, θα είναι χρήσιμο για τον ιστορικό του μέλλοντος.

Καλό σου ταξίδι.

Αργοστόλι, 23-2-2021 Πέτρος Πετράτος

Πληροφορίες: voutospress.gr